

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXXIII.

ČÍSLO 1

JANUÁR 2025

Svetlo v tmách

Roráty - Vianočný bazár - Koledovanie - Svätý rok - Prehľad hospodárenia
Direktórium - Zameraná na Ježiša - DVA:TU - Krst Krista - Zvony v kostoloch

Rorátne sv. omše u piaristov, december 2024; Gréckokatolícka liturgia, 25. decembra 2024

Byť svetlom v dnešnom svete

Každý z nás zažil chvíle, keď sa cítil stratený, opustený alebo obklopený temnotou. Takéto chvíle nás môžu zasiahnuť rôznymi spôsobmi - cez stratu blízkej osoby, osobné zlyhania či nečakané životné prekážky.

V takýchto momentoch môže byť ťažké nájsť svetlo, ktoré by nás viedlo ďalej. No práve v tých najtemnejších chvíľach nás môže povzbudiť jednoduchá, ale mocná pravda: „Svetlo večného Kráľa vymanilo ťa z moci temnôt.“ (Exultet)

Už sa skončil čas adventných príprav a oslávili sme i čas Vianoc. Vianoce - Deň Narodenia Pána - pripadajú na deň jednej z najdlhších nocí v roku. Od Vianoc začína svetlo dňa pribúdať. Sv. Ján v prólogu svojho evanjelia hovorí: „V ňom bol život a život bol svetlom ľudí. A svetlo vo tmách svieti, a tmy ho neprijali.“ (Jn 1, 4 - 5) Toto svetlo je samotný Kristus, ktorý prišiel na tento svet, aby priniesol Boží život všetkým ľuďom.

Ježiš nie je len nejakým obyčajným zdrojom svetla. On sám je svetlo. Jeho prítomnosť dokáže preniknúť aj tie najhlbšie temnoty nášho života. A preto keď nás ovládnu starosti či pochybnosti, môžeme si pripomenúť, že Ježiš prekonal aj najväčšiu temnotu - smrť. Skrze jeho vzkriesenie dostávame uistenie, že žiadna tma nemá posledné slovo.

Kristus nás pozýva k tomu, aby sme toto svetlo prijali, ale tiež k tomu, aby sme ho aj šírili. On sám povedal: „Vy ste svetlo sveta.“ (Mt 5, 14) Týmto nám dal úlohu byť nositeľmi nádeje a lásky tam, kde sme, kde žijeme.

Ako môžeme byť svetlom v dnešnom svete? *Láskou k blížnym.* Malé skutky lásky a štedrosti dokážu rozžiariť život človeka viac, než si dokážeme predstaviť.

Odpustením. Odpustiť niekomu, kto nám ublížil, môže byť náročné, ale odpustením prelomíme reťaz tmy a prinesie nám to pokoj.

Modlitbou. Ona je ako svetlo majáku, ktorý nás spája s Bohom. Pomáha nám vidieť cestu, aj keď sa zdá, že všetko naokolo je nejasné a tmavé.

Je pravdou, že každodenné boje nás môžu občas unaviť. Avšak pamätajme, že Boh nás nevolá k ľudskej dokonalosti, ale k vernosti. Stačí iskra viery a on ju dokáže premeniť na jasné svetlo.

Život s Kristom nám dáva perspektívu, ktorá presahuje tento svet - perspektívu večného života, kde nebude viac žiadna tma, smútok ani bolesť.

Nech nás aj uplynulý čas Vianoc povzbudí, aby sme hľadali Kristovo svetlo, šírili ho a boli tak aj my nositeľmi svetla v každej situácii, nech je akokoľvek ťažká. V Kristovi môžeme žiariť - nielen pre seba, ale aj pre druhých.

Libor Straka, dekan

Koncertom podporili piaristické diela na Filipínach

V piatok 29. novembra 2024 sa v piaristickom kostole konal Benefičný koncert na podporu piaristického diela na Filipínach. Speváčku a hudobníčku Janu Zubajovú s kapelou a ďalšími hudobnými hosťami doplnil piarista Marek Lehocký, SchP. Na záver vystúpili aj žiaci a študenti z piaristickej školy s divadelným spracovaním života svätého Jozefa Kalazanského.

Podobný koncert sa konal aj 28. novembra 2024 v Nitre. Výťažok z oboch koncertov spolu činil 3 323,29 €, z toho na koncerte v piaristickom Kostole Najsvätejšej Trojice v Prievidzi bol výťažok 1 894,20 €.

Alojz Vlčko

Roráty u piaristov boli zážitkom

Kostol Najsvätejšej Trojice v Prievidzi aj v uplynulom Advente ožil. Veriaci si každú stredu ráno nenechali ujsť príležitosť zažiť rorátne sväté omše so všetkým, čo k nim patrí: skoré ranné vstávanie, zhasnutý kostol osvetlený iba sviecami či spev latinskej piesne *Rorate caeli de super*, v ktorej Boží ľud privoláva Narodenie Mesiáša (Roste nebesia z výsosti, oblak nech prší Spravodlivého).

Zážitok umocnila aj možnosť ponúknuť sa pripravenými raňajkami v priestoroch piaristickej školy. Pozývali na ne patrí piaristi a s ich prípravou im pomohli členovia Piaristickej fraternity a podporovatelia školy. „Čo sa vám na rorátnych svätých omšiach páčilo najviac?“ opýtali sme sa zúčastnených. Odpoveď znela: „Latinský spev *Rorate caeli* a kvalitný hudobný doprovod.“ S otázkou sme sa obrátili i na najmladších z miništrantov. Jurko sa podelil so svojimi dojmami: „Chcel som byť s Pánom Ježišom. Mal som potom omnoho lepší deň, keď som ho začal sv. omšou. Aj raňajky boli super. A stihol som byť aj ráno s kamošmi v školskom klube.“

„Rád miništrujem,“ vyznal Jarko. „Rorátne sväté omše sú veľmi pekné. Vstávalo sa mi

ľahšie ako inokedy. Tešil som sa i na spoločné raňajky.“

Text: Elena Blašková, Anežka Kútiková

Foto: Mária Melicherčíková

Vianoce v charite

V utorok 24. decembra 2024 sme mali možnosť pripraviť sviatočný obed pre ľudí bez domova v Charite - dome sv. Vincenta. Na stole nechýbala tradičná kapustnica a šalát s rybou, ktoré vytvorili sviatočnú atmosféru.

Tento jednoduchý, ale symbolický obed nám všetkým pripomenul dôležitosť spolupatričnosti v tento výnimočný čas. Okrem toho sme pre klientov pripravili 65 vianočných balíkov plných drobností na spríjemnenie sviatočných dní, pričom sme sa snažili myslieť aj na praktické potreby, ako sú teplé ponožky, hygienické pomôcky či malé sladkosti, ktoré vždy vyčaria úsmev na tvári.

Chceli by sme zo srdca poďakovať všetkým dobrovoľníkom, ktorí priložili ruku k dielu (Emília Danišová, Ivana Gogolová, Roman Žilla, kuchár Vladimír Pavlove s rodinou). Pri obede sa prítomným prihovorili aj pán farár Jozef Repko a riaditeľ charity Milan Petráš, ktorí svojimi slovami priniesli povzbudenie a nádej.

Veľké ďakujem patrí aj sponzorom a neznámym darcom, ktorí zabezpečili suroviny, koláče a finančnú podporu. Podstatnú časť mäsových výrobkov potrebných na prípravu kapustnice zabezpečil náš dlhoročný sponzor - PALDI s.r.o. O samotnú prípravu tejto tradičnej sviatočnej pochúťky sa tento rok postaral kuchár Martin z Lazian, ktorý jej dodal výnimočnú chuť. Veľká vďaka patrí Ing. Rast'ovi Rešetovi z MIKO káva s.r.o. za zabezpečenie kávy a teplého čaju ku koláčikom, ktoré pripravili skvelé žienky. Rovnako si vážime aj každoročný príspevok Pekárne DUKE, s.r.o., v podobe chutných zákuskov, ktoré obohatili túto sviatočnú udalosť.

Na záver prišiel aj skaut Alojz Vlčko s betlehemským svetlom. Atmosféru Vianoc umocnil hrou na gitare. Melódia vianočnej piesne naplnila priestor pokojom a dodala tomuto sviatočnému okamihu ešte hlbší význam.

Spoločne sme ukázali, že i malé skutky môžu priniesť veľkú radosť. Veríme, že

táto tradícia bude pokračovať aj v budúcnosti a že čaro Vianoc bude každý rok spájať ľudí z rôznych kútov spoločnosti.

Text: Silvia Gogolová

Foto: fb charity

Vianočný bazár v piaristickej škole: Všetci spoločne pre dobrú vec

Dňa 18. decembra 2024 sa na piaristickej škole uskutočnil tradičný Vianočný bazár, ktorý priniesol do školy sviatočnú atmosféru, radosť a spolupatričnosť. Toto významné podujatie každoročne spája celú školskú komunitu.

Tento rok mal bazár ešte hlbší charitatívny rozmer a priniesol viac než len tradičnú sviatočnú náladu. Ukázal, že Vianoce sú predovšetkým o láske, solidarite a ochote pomáhať druhým.

Pomoc pri zlepšovaní života

Časť výťažku z tohtoročného bazára bol venovaný Mobilnému hospicu Sv. Lujza, ktorý poskytuje starostlivosť nevyliciteľne chorým pacientom a ich rodinám. Zameriava sa na zlepšenie kvality života pacientov v posledných fázach života, ako aj na podporu ich rodín v náročných chvíľach. Ďalšia časť výťažku poputovala neziskovej organizácii Deťom s rakovinou a ďalšia doplnila sociálny fond podpory študentov našej školy.

Všetky finančné prostriedky boli získané vďaka veľkej podpore všetkých zúčastnených a stali sa konkrétnym krokom pri zlepšovaní života tých, ktorí sú najviac odkázaní na pomoc druhých. Vianočný bazár spojil radosť z Vianoc s reálnou pomocou, čo ešte viac zdôraznilo jeho význam.

Týždne príprav

Prípravy na bazár trvali niekoľko týždňov a zapojili sa do nich všetky ročníky školy. Žiaci sa nadšene pustili do tvorby vianočných ozdôb, adventných vencov, sviečok, darčiekov a rôznych dekorácií. Každý výrobok niesol originálny rukopis svojho tvorcu, čo dodalo celému bazáru osobitý a autentický charakter.

Vďaka týmto prípravám sa vytvoril silný tímový duch, ktorý bol prítomný počas celého bazáru. Tvorba výrobkov a ich predaj na bazári nebola len záležitosťou žiakov, ale i učiteľov pomáhajúcich pri

výrobe darčiekov, organizovaní stánkov a príprave občerstvenia. Celá škola spojila sily s cieľom pomôcť.

Chut' Vianoc

Jedným z hlavných lákadiel bazáru bola tradičná vianočná kapustnica, ktorú pripravovali študenti štvrtého ročníka. Ich kuchárska „stanica“ sa stala miestom smiechu a spoločnej práce, kam vôňa kapustnice s klobásou a hubami prilákala mnohých návštevníkov.

„Je skvelé vidieť, ako všetci spolupracujeme,“ povedal jeden zo štvrtákov podieľajúci sa na varení kapustnice. Vôňa tohto tradičného jedla sa šírila po celom areáli školy a vytvorila typickú vianočnú atmosféru. Kapustnica sa stala symbolom radosti a spolupráce, čo bolo cítiť v každom súde.

Školská telocvičňa sa premenila na zimnú rozprávku plnú svetelných reťazí, adventných vencov a stánkov s ručne vyrobenými výrobkami. Každý stánok ponúkal jedinečné produkty - medovníky, linecké koláčiky, muffiny a krásne dekorácie. Rôznorodé stánky, ktoré si pripravili žiaci spolu s ich učiteľmi, prispeli k vytvoreniu príjemnej sviatočnej atmosféry.

Hudba, tanec a radosť z Vianoc

Program bazáru priniesol pestrý mix hudby, tanca a spevu. Podujatie otvorili koliedníci, ktorých spev spustil spontánny príval radosti a jednoty medzi návštevníkmi. Pridali sa k zboru a vytvorili silnú spievajúcu komunitu, ktorá zjednotila všetkých prítomných. Hudba a spev boli prítomné počas celého dňa a prispeli k radostnej a sviatočnej atmosfére.

Vrcholom programu bolo tanečné vystú-

penie žiakov, prichádzajúcich na pódium v červeno-bielych pyžamách. Ich vystúpenie plné radosti a energie strhlo celé publikum. „Je úžasné vidieť, ako každý prispieva k dobrej veci,“ povedala jedna zo žiačok, čím vystihla hlavnú myšlienku podujatia. Vianočný bazár nebol len o darčekom a chutiach Vianoc, ale predovšetkým o spolupatričnosti a pomoci. Každý úsmev, zakúpený výrobok či príspevok mal veľký význam a potvrdil, že aj malé skutky môžu zmeniť životy iných.

Na záver organizátori poďakovali všetkým, ktorí sa podieľali na prípravách a priebehu bazáru. Tento ročník opäť potvrdil, že piaristická škola nie je len miestom vzdelávania, ale aj centrom, kde sa formujú hodnoty a charakter. Už teraz sa plánuje ďalší ročník Vianočného bazáru, ktorý prinesie nové prekvapenia a nadviaže na úspech tohto podujatia.

Text: Simona Lomnická, II.G

Foto: Soňa Kašubová, II.G

KAM NA STREDNÚ?

**Deň otvorených dverí
U PIARISTOV
30. JANUÁRA
2025**

od 13:00 do 17:00

PIARISTICKÁ SPOJENÁ ŠKOLA V PRIEVIDZI
V ŠK. ROKU 2025/2026 OTVÁRA ODBORY:

- grafik digitálnych médií
- multimédia
- pedagogický asistent
- učiteľstvo pre MŠ a výchovateľstvo
- 8-ročné gymnázium
- 4-ročné gymnázium

Počas koledovania sme navštívili 23 rodín

Ako skupinka detí z piaristickej školy sme sa už tretí rok po sebe rozhodli ísť koledovať s Dobrou novinou. V našom krátkom programe mal každý svoju postavu, a podľa toho sme boli oblečení aj do kostýmov.

V programe vystúpili s krátkymi básničkami a vinšmi anjeli, Panna Mária, traja kráľi aj pastieri. V rámci programu sme mali tiež požehnanie príbytku, samozrejme, aj pár kolied a na záver Tichú noc. Nakoniec sa nás zapojilo 10 koledníkov a 2 sprevádzajúce osoby. Za dva dni - 25. a 26. decembra sme navštívili spolu 23 rodín. Na projekty v Afrike, ktoré sa zo zbierky podporujú, sme vykoledovali 1 337 €.

Celkovo sa za farnosť vykoledovalo 3 533,50 €, pričom v pokladničkách bolo 1 311,50 €.

Dúfame, že vďaka nášmu koledovaniu budú môcť aspoň niektoré deti v Afrike prežívať radostnejšie svoje detstvo.

Lucia Vlčková

Na svätého Jána sa požehnávalo víno

Už sa v našom farskom kostole stalo tradíciou, že na sviatok svätého Jána 27. decembra kňazi požehávajú víno. Tak tomu bolo aj tento rok. Pred svätou omšou sa začali v prednej časti kostola hromadiť fľaše s vínom, ktoré si farníci doniesli na požehnanie. Miništranti priniesli aj víno z fary. Bolo ho veru požehnané.

V homílii pán kaplán rozoberal symboliku evanjelia (Jn 20, 2-8) z viacerých pohľadov. Ale ako to v závere zhrnul, dôležité v našom živote je, aby sme stále kráčali, aby sme kráčali za Ježišom a aby sme sa raz všetci stretli u nášho nebeského Otca. Slávnostnú atmosféru svätej omše umocňovali piesne hudobníkov, ktorých pán kaplán pomenoval pracovným názvom „Zbor svätého Jána“. V závere svätej omše bolo požehnané víno a po jej ukončení hudobníci pre nás pripravili koncert s krásnymi vianočnými koledami.

Potom pán kaplán pozval všetkých na vianočný punč. Vonku na bočnej strane kostola už čakali pripravené stoly a nádoby s horúcim vareným vínom, punčom a inými dobrotami. Pozvanie prijali mnohí farníci. Vytvorili sa viaceré diskutujúce skupinky, ktoré sa ale neustále miešali - hudobníci, miništranti, celé rodinky

farníkov... Bolo nám spolu naozaj dobre. Veľká vďaka patrí pánovi kaplánovi za organizáciu tejto peknej akcie. Ďakujeme aj obetavým manželom Pavlove, ktorí uvarili výborný punč, aj ostatným, ktorí pomáhali. A ďakujeme všetkým za úžasné farské spoločenstvo!

Elena Cagaňová

Skrátená výročná správa Ružencového bratstva pri Kostole svätého Bartolomeja

Ružencové bratstvo pri Kostole sv. Bartolomeja vo farnosti Prievidza - mesto je aktívnym účastníkom mnohých farských podujatí. Jeho členovia každodenne zabezpečujú predmodlievanie posvätného ruženca pred sv. omšami, podieľajú sa na bdení pri Božom hrobe počas Veľkej noci, starajú sa o nákup čistiacich prostriedkov a upratovanie kostola, aktívne sa zúčastňujú na farských púťach aj kultúrnych aktivitách. Nezabúdajú ani na jubileá našich kňazov, ktorým vždy darujú aspoň kyticu kvetov.

Jadrom činnosti bratstva je však pravidelná služba farnosti i cirkvi prostredníctvom každodennej modlitby desiatku posvätného ruženca, predovšetkým na stanovené úmysly - za obrátenie hriešnikov, za Reholu dominikánov, za živých i zosnulých členov ružencového bratstva, za farnosť a našich duchovných pastierov (biskupov a kňazov) - no spravidla sa pridávajú aj úmysly za chorých a trpiacich a za svätú cirkev, prípadne ďalšie.

Členovia

Na konci roka 2024 bratstvo evidovalo 212 členov Živého ruženca, pre ktorých sú povinné pravidelné mesačné stretnutia. Živý ruženec pozostával naďalej z 11 ruží, z ktorých boli na konci roka 3 neúplné. Hoci sa viackrát pristúpilo k dopĺňovaniu ruží i presúvaniu členov, aby nebola viac ako 1 neúplná ruža, členská základňa je stále dynamická - bratstvo o členov rôznymi spôsobmi prichádza, no zároveň i nadobúda nových. Členov Svätého a Večného ruženca eviduje DMC v Košiciach a napriek výzve v časopise Bartolomej sa na farskej úrovni nepodarilo obnoviť kontakt s tými, ktorí nie sú zároveň i členmi Živého ruženca.

Duchovná obnova a voľby

V septembri naše bratstvo absolvovalo každoročnú duchovnú obnovu. Prednášky zabezpečili bratia dominikáni Tadeáš Horváth a Šebastián Móric z kláštora vo Zvolene. Uvažovalo sa hlavne o žití v Božej vôli. Na obnove sa zúčastnili aj záujemcovia zo širšieho okolia. Obnova býva vždy prístupná verejnosti.

V jesenných mesiacoch prebehli voľby horliteľa bratstva, horliteľov jednotlivých ruží i členov finančnej komisie. Na všetky prijal pozvanie a duchovne i prakticky ich sprevádzal náš pán farár dp. Jozef Repko.

Hospodárenie

Ružencové bratstvo hospodári najmä s dobrovoľnými príspevkami svojich členov. K zostatku 1 001,45 € z roku 2023 sa pridali príjmy v roku 2024 vo výške 1 995,35 € (spolu 2 996,80 €). Výdavky v roku 2024 tvorili 2 396,38 € a použili sa nasledovne: 850,50 € časopis Ruženec; 100,- € misie; 200,- € Rádio Lumen; 100,- € TV Noe; 200,- € TV Lux; 240,- € sv. omše za živých a zomrelých členov bratstva; 137,70 € čistiace prostriedky pre kostol; 90,25 € duchovná obnova; 10,10 € poplatky z úhrad; 197,- € životné jubileá kňazov; 33,- € kalendáre pre horliteľov ruží; 200,- € Charita - dom sv. Vincenta v Prievidzi; 37,83 € hospodárske výdavky. Zostatok z roku 2024 je 600,42 €.

Text a foto: Mária Suríková

Duchovná obnova Ružencového bratstva, farský kostol - 28. septembra 2024

Novinky z piaristickej školy

Patrocínium školy

Dňa 25. novembra Piaristická spojená škola F. Hanáka oslavovala Patrocínium sv. Jozefa Kalazanského, zakladateľa diela Zbožných škôl. Slávnostnú atmosféru bolo cítiť na celej škole. Vo vstupnej hale všetkých vítala vyzdobená socha sv. Jozefa Kalazanského, pri ktorej prebiehal kvíz. Na schodisku bola vytvorená nástenka „Piaristickej rodiny“, kam si každý mohol dopísať svoje meno. V triedach mali žiaci triednické hodiny. Rôznymi spôsobmi si na nich pripomenuli svojho zakladateľa.

Malí žiaci pred a veľkí po svätej omši mali možnosť pozrieť si divadlo o sv. Jozefovi Kalazanskom a jeho strastiplnej ceste. Divadlo pripravili žiaci z kvarty spoločne s deťmi z 1. stupňa. Na sv. omši páter Matúš povzbudil študentov, aby boli podobne ako sv. Jozef Kalazanský vytrvalí a trpezliví v dobrých veciach, ktoré robia. Potom publikum nečakane očaril piesňou, ktorú si zaspieval spolu so školským zborom Rosnička.

Okrem toho mali v deň oslavy prváci svoje imatrikulácie. Boli prijatí do rodiny piaristickej školy pripnutím si oranžovej stužky a vytvorili si spoločné mini-tablo. Učitelia si tento deň mohli spríjemniť posedením „pri kávičke“, ku ktorej im Študentská rada pripravila malé pohostenie. Stretli sa tu aj s bývalými zamestnancami školy. Výnimočný deň zavŕšili spolu s ostatnými zamestnancami školy spoločným obedom v hoteli Slávia v Bojniciach.

Ženy v IT

V súťaži príležitostí DITEC Opportunity Award 2024 študentky už šiesty rok za sebou prezentovali svoje názory na svet informačných technológií. Absolútnou víťazkou súťaže DITEC Opportunity Award 2024 sa stala Magdaléna Šebestová, študentka sexty na Piaristickej spojenej škole Františka Hanáka v Prievdzici.

Dňa 25. novembra sme oslavovali patrocínium

Posedenie súčasných i bývalých zamestnancov

Vítazka Magdaléna Šebestová (v strede) na galavečere ITAPA

Magdaléna zadanie poňala naozaj svedomito, v esejí opisala svoje skúsenosti s programovaním a špeciálne sa venovala významu podpory od mužov. Cenu Opportunity Award 2024 spolu s finančnou odmenou 500 € prebrala z rúk ambasádorky pre ženy v IT Anky Záhorčákovej na slávnostnom galavečere ITAPA vo štvrtok 28. novembra 2024.

Beseda s Mirkou Ábelovou

Adventný čas sprijemnilo deťom z 5.A stretnutie so spisovateľkou Mirkou Ábelovou v útulnom prostredí Mestskej knižnice M. Mišíka v Prievidzi. Mladá spisovateľka odkryla deťom svoj poetický svet, predstavila knihy, ktoré napísala i prebásnila, odpovedala na zvedavé otázky, prečítala úryvky z básnickej i prozaickej tvorby. Nechýbala ukážka s vianočnou tematikou. Dve dievčatá a traja chlapci si z besedy odniesli aj milý darček - knihu s autorkiným venovaním.

Radost' v Dome seniorov

V stredu žiaci 4.A putovali mestom na sídlisko Zapotôčky, kde ich v Dome seniorov čakali starkí a starké. Putovali ako malí pastieri, aby (trošku v predstihu) priniesli radostnú zvesť o narodení Ježiška. Pre svojich hostiteľov si pod vedením triednej pani učiteľky Renátky Sladkayovej pripravili krátky kultúrny program naplnený spevom, milým slovom i hudbou, za ktorý zožali veľký potlesk. Okrem toho odovzdali starkým vlastnoručne vyrobené pohľadnice. Bolo krásne vidieť usmiate starých ľudí, ktorí si zaslúžia našu úctu a pozornosť.

Podujatie zorganizovali pracovníci Hornotrianskej knižnice. Sme vďační za takúto plodnú spoluprácu. Deti mali možnosť ukázať svoje talenty a zároveň mohli pocítiť radost' z odovzdávania svojich darov iným.

Pripravila: Elena Blašková
Foto: archív školy

Stretnutie našich piatakov s Mirkou Ábelovou

Štvrtáci potešili seniorov na Zapotôčkoch

Stretnutie so seniormi zorganizovali pracovníci HNK

Vzdávajme vd'aky Pánovi!

Sme čerstvo po období sviatkov Bohozjavení - Boh v osobe predvečného Syna sa zjavuje ako dieťa a Boh sa zjavuje v Trojici pri krste v Jordánskych vodách. Sú to jedny z najväčších sviatkov cirkevného roku. A nám akoby ostalo len to jedno zvolanie „Vzdávajme vd'aky Pánovi!“ ako reakcia na ten zázrak, ktorý sa stal.

V našom seriáli o liturgii sv. Jána Zlatoústeho sme sa ocitli v časti po kňazovom zvolaní: „*Hore srdcia!*“ a odpovedi ľudí: „*Máme ich u Pána.*“ Teraz nasleduje tichá modlitba kňaza, ktorú využijeme len ako úvod do obzretia sa za prežitými sviatkami.

Odovzdanie slova

Kňaz sa v tichosti modlí: „*Naozaj je dôstojné a správne ospevovať ťa a zvelebovať, chváliť ťa a vzdávať ti vd'aky i klaňať sa ti na každom mieste tvojho panovania... Ty si nás z nebytia priviedol k bytiu a tých, čo padli, znova si pozdvihol a neprestajne si konal všetko, aby si nás voviedol do neba a daroval nám svoje budúce kráľovstvo.*“ Myslím si, že tieto sviatky nemajú lepší dozvuk ako túto modlitbu (nabudúce sa na ňu zameriame).

Boh nás obdaroval. Obdaroval nás svojím Slovom. Hovorí človeku - Adamovi - nám: „*Odovzdávam ti Slovo. Máš slovo.*“ A čaká na to, čo sa ozve z našich srdc. Ako keď v televíznych správach redaktor v štúdiu odovzdáva slovo svojmu kolegovi v teréne. Bolo nám odovzdané Slovo a pozornosť „*sveta, anjelov a ľudí*“ (1 Kor 4,9) sa teraz upriamuje na nás. Jaskyňa sa zaplnila zvukom slova, t.j. „slávou Slova“, a jeho ozvena nestráca na intenzite. Rovnako by sa malo zaplniť a rozozvučať na večné časy aj naše srdce. A keď sa to stane, keď sme rozozvučení Slovom, sme pripravení vstúpiť do vôd Jordánu, aby sme my, „čo sme boli privedení z nebytia k bytiu a padli nielen v Adamovi, ale aj v samých sebe“, boli znova pozdvihnutí do stavu dediča Božieho kráľovstva.

Očistenie a pozdvihnutie

Medzi týmito dvoma sviatkami - Narodením

Ježiša Krista a jeho krstom v Jordáne je nutný ešte jeden krok z našej strany - obrezanie nášho srdca, aby sme už viac nežili žiadostivosťou po tomto svete. A tak sa tieto tri sviatky stretávajú - Vianoce (24.12.), Obrezanie (1.1. ôsmy deň po narodení) a Krst (6.1.), aby sme v nich videli symbol Trojice, nášho pozvania do plnej jednoty Boha s Adamovým potomstvom. Z liturgického hľadiska je tu ešte zaujímavý prvok veľkého svätenia vody v predvečer Krstu Ježiša Krista (5.1.). Tento samotný obrad trvá asi 30 minút a je naozaj mocným zvolaním do vôd, aby sa stali pomocným nástrojom pre očistenie človeka. 6.1. sa potom požehnávajú príbytky ľudí, aby sa z nich stali príbytky svetla. Či sa použité zámeno „z nich“ vzťahuje na ľudí alebo na príbytky, to už je na vašom uvážení, čo je to dôležitejšie...

Jozef Durkot, gréckokatolícky kňaz

Foto: Mária Melicherčíková

Brána nádeje je otvorená svetu dokorán

Počas večernej svätej omše na Štedrý deň pápež František začal Jubilejný rok slávnostným otvorením Svätej brány v Bazilike svätého Petra. Odteraz až do 6. januára 2026 môže každý pútnik, ktorý navštívi baziliky a kostoly Jubilejného roka a splní všetky duchovné požiadavky pripisované odpustkom, získať plnomocné odpustky z trestov za hriechy - najvyššiu formu kresťanského odpustenia.

Získať odpustky budú môcť všetci veriaci „skutočne kajúcní“, „pohnutí duchom lásky“, „ktorí sa počas Jubilea očistili sviatosťou pokánia a živili sa svätým prijímaním“ a ktorí sa budú modliť na úmysel pápeža - uvádza sa v normách zverejnených Apoštolskou penitenciáriou.

Z homílie Svätého Otca

Svätý Otec František mal na Slávnosť Narodenia Pána veľmi peknú homíliu, z ktorej vám časť ponúkame: „Pánov anjel, zahalený svetlom, ožaruje noc a oznamuje pastierom radostnú správu: ‚Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom. Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán‘ (Lk 2, 10-11). Za úžasu chudobných a za spevu anjelov sa na zemi otvára nebo: Boh sa stal jedným z nás, aby sme sa my stali podobnými jemu, zostúpil medzi nás, aby nás pozdvihol a priviedol späť do Otcovho náručia.

To je naša nádej, sestry a bratia. Boh je Emanuel, Boh s nami. Nekonečne veľký sa stal malým, božské svetlo zažiarilo v temnote sveta, nebeská sláva sa zjavila na zemi. A ako? V malom Diet'ati. A ak Boh prichádza, hoci sa naše srdce podobá chudobným jasliam, tak môžeme povedať: nádej nie je mŕtva, nádej je živá a navždy zahaľuje náš život! Nádej nesklame.

Sestry a bratia, otvorením svätej brány sme zahájili nové Jubileum: každý z nás môže vstúpiť do tajomstva tejto zvesti milosti. Toto je noc, v ktorej sa svetu do široka otvorila brána nádeje, toto je noc,

v ktorej Boh každému hovorí: nádej je tu aj pre teba! Pre každého z nás existuje nádej. Ale nezabúdajte, sestry a bratia, že Boh odpúšťa všetko, Boh vždy odpúšťa. Nezabúdajte na to, čo je spôsob chápania nádeje v Pána.

Na to, aby sme tento dar prijali, sme povolani vydať sa na cestu s úžasom betlehenských pastierov. Evanjelium hovorí, že keď prijali anjelovu zvesť, ‚bez váhania sa ponáhľali‘ (Lk 2, 16). To je návod, aby sme znovu objavili stratenú nádej, obnovili ju v sebe, zasiali ju do spúšte našej doby a nášho sveta: bez váhania. A v tomto čase je tak veľa pustošenia! Pomyslime na vojny, na deti zastrelené guľometmi, na bomby na školách a nemocniciach. Neotálajme, nespomaľujme, ale nechajme sa pritiahnúť radostnou zvesťou. (...)

Jubilejný rok sa začína, aby bola všetkým daná nádej, nádej evanjelia, nádej lásky, nádej odpustenia. (...) Sestra, brat, v túto noc sa práve pre teba otvára ‚svätá brána‘ Božieho srdca. Ježiš, Boh s nami, sa rodí pre teba, pre mňa, pre nás, pre každého muža a ženu. A vieš to, že s ním prekvitá radosť? S ním sa mení život, s ním nádej nesklame.“

Tento Jubilejný svätý rok je pre nás veľkou výzvou. Putujme k ‚svätým bránam‘ (máme ich aj v našej diecéze) a získajme potrebné milosti. Pozvime aj ostatných, priateľov a známych!

Elena Cagáňová, členka Klubu priateľov misii

(Celý text homílie nájdete na: <https://www.vaticannews.va/sk/cirkev/news/2024-12/papez-frantisek-otvoril-jubilejny-rok-2025.html>)

Nádej nezahanbuje

(Pár slov pápeža Františka z Buly o vyhlásení riadneho Jubilea roku 2025)

Myslím na všetkých pútnikov nádeje, ktorí prídu do Ríma prežiť Svätý rok, aj na tých, ktorí sa do mesta apoštolov Petra a Pavla nedostanú a budú ho sláviť v miestnych cirkvách.

Nech sa to pre všetkých stane chvíľou živého a osobného stretnutia s Pánom Ježišom, „bránou“ spásy (porov. Jn 10, 7. 9); stretnutie s tým, ktorého má Cirkev za úlohu ohlasovať vždy, všade a všetkým ako „našu nádej“ (1 Tim 1, 1). Každý dúfa. V srdci každého človeka je ukrytá nádej ako túžba a očakávanie niečoho dobrého, hoci nevie, čo prinesie zajtrašok.

Nádej sa rodí z lásky

„A nádej nezahanbuje, lebo Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali.“ (Rim 5, 5) Svätý Pavol tu ponúka mnoho podnetov na zamyslenie. Vieme, že List Rimanom predstavuje rozhodujúci krok v jeho evanjelizačnej činnosti. Cirkev v Ríme nezaložil Pavol a cíti vrúcnu túžbu dostať sa tam čo najskôr, aby všetkým priniesol evanjelium. Túži priniesť toto ohlasovanie nádeje, ktorá naplňa prislúbenia, vedie k sláve a založená na láske nezahanbuje.

Nádej sa totiž rodí z lásky a zakladá sa na láske, ktorá prúdi z Ježišovho srdca prebodnutého na kríži: „Lebo ak sme boli zmierení s Bohom smrťou jeho Syna vtedy, keď sme boli nepriateľmi, tým skôr už ako zmierení budeme spasení jeho životom.“ (Rim 5, 10) A jeho život sa prejavuje v našom živote viery, ktorý sa začína krstom, rozvíja sa v poslušnosti voči Božej milosti, a preto je oživovaný nádejou, vždy obnovovaný a vďaka pôsobeniu Ducha Svätého neochvejný.

V skutočnosti je to Duch Svätý, ktorý svojou neustálou prítomnosťou na ceste Cirkvi žiari vo veriacich svetlom nádeje: udržiava ho zapálené ako faklu, ktorá nikdy nezhasne, aby dodávala nášmu životu oporu a silu.

Založená na viere

Kresťanská nádej v skutočnosti ani neklame, ani nezahanbuje, pretože je založená na istote, že nič a nikto nás nikdy nebude môcť odlúčiť od Božej lásky: „Kto nás odlúči od Kristovej lásky? Azda súženie, úzkosť alebo prenasledovanie, hlad alebo nahota, nebezpečenstvo alebo meč? [...] Ale v tomto všetkom slávne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje. A som si istý, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosť, ani výška, ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenie nás nebude môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.“ (Rim 8, 35. 37 - 39)

Preto táto nádej neustupuje v ťažkostiach: je založená na viere a živená láskou, a tak umožňuje človeku napredovať v živote. Svätý Augustín o tom píše: „V žiadnom spôsobe života sa nedá žiť bez týchto troch sklonov duše: veriť, dúfať, milovať.“

Svätý Pavol je veľmi realistický. Vie, že život sa skladá z radostí a smútkov, že láska je skúšaná, keď ťažkosti narastajú a tvárou v tvár utrpeniu sa zdá, že sa nádej rúca. Napriek tomu píše: „Chváľime sa aj súženiami, veď vieme, že súženie prináša trpezlivosť. Zvykli sme si chcieť všetko a hneď vo svete, kde sa uponáhľanosť stala konštantou. Už nemáme čas na stretnutia a často je ťažké byť spolu a pokojne sa porozprávať aj v rámci rodiny. Trpezlivosť sa dala na útek pred uponáhľanosťou, čo ľuďom veľmi škodí.“

V dobe internetu, kde priestor a čas nahradilo „tu a teraz“, sa tiež trpezlivosť neudomácnila. Trpezlivosť, ktorá je tiež

ovocím Ducha Svätého, udržiava nádej pri živote a upevňuje ju ako čnosť a spôsob života. Preto sa naučme často prosiť o milosť trpezlivosti, ktorá je dcérou nádeje a zároveň ju podopiera.

Dovoľme, aby nás už teraz priťahovala nádej a prostredníctvom nás sa stala nákazlivou pre tých, ktorí po nej túžia. Nech im náš život hovorí: „Očakávaj Pána a buď statočný; srdce maj silné a drž sa Pána.“ (Ž 27, 14) Nech sila nádeje naplní našu prítomnosť, keď s dôverou očakávame príchod Pána Ježiša Krista, ktorému patrí chvála a sláva teraz i v budúcich storočiach.

Podľa www.jubiluem2025.sk pripravila Martina L.

Otvorenie Svätej brány v Bazilike Santa Maria Maggiore (zdroj fb Basilica)

Svätý rok 2025

vyhlásený pápežom Františkom 9. mája 2024

Motto: Pútnici nádeje

Jubilejné chrámy v našej diecéze:

- KATEDRÁLA SV. FRANTIŠKA XAVERSKÉHO – BANSKÁ BYSTRICA
- BAZILIKA NAVŠTÍVENIA PANNY MÁRIE – STARÉ HORY
- PREPOŠTSKÝ KOSTOL PANNY MÁRIE – KLÁŠTOR POD ZNIEVOM
- FARSKÝ KOSTOL SV. MICHALA, ARCHANJELA – SEBECHLEBY
- FARSKÝ KOSTOL POVÝŠENIA SVÄTÉHO KRÍŽA – ŽIAR NAD HRONOM
- FARSKÝ KOSTOL NANEBOVZATIA PANNY MÁRIE – ŠAHY

Nech sú tieto „posvätné miesta miestami prijatia a privilegovanými priestormi na zrod nádeje“. (porov. Spes non confundit 24)

Stručný prehľad hospodárenia farnosti Prievidza - mesto za rok 2024

PRÍJMY v €	118 661,82
A) Pravidelné príjmy	32 454,66
Zvonček - pokladničky (+ jasličky)	22 533,56
Dary (pri omšiach a osobne odovzdané)	9 921,10
B) Ostatné príjmy	58 016,02
Predaj periodík (Katolícke noviny)	4 088,52
Predaj Bartolomej	5 084,26
Prenájom (mesto, SWAN, dividendy)	3 856,90
Prenájom budovy Hviezdoslavova č. 2	39 052,84
Tržnica	5 933,50
C) Mimoriadne príjmy	15 766,73
Ofery (farské + mariánska)	9 266,73
Splátky fara Handlová	3 000,00
VUC Trenčín - dotácia	1 500,00
Mesto Prievidza - dotácia	2 000,00
D) Zbierky určené mimo farnosť	12 424,41

VÝDAJE v €	176 625,32
A) Pravidelné výdaje - fara	13 282,89
Kancelária, údržba budovy, služby...	3 868,09
Energie (plyn, elektrina, voda)	9 414,80
Pravidelné výdaje - kostoly	27 585,49
Energie	8 469,64
Predmetné zabezpečenie liturgie	5 475,47
Personálne zabezpečenie liturgie	9 732,00
Vedľajšie náklady (voda, telefóny...)	3 908,38

B) Ostatné výdaje	31 412,22
Nákup periodík (Katolícke noviny)	2 504,83
Tlač Bartolomej	5 731,20
Ostatné (banka, poisťné, farský deň)	653,3
Hviezdoslavova 2 (energie, mzdy...)	19 483,09
Mesto (daň z nehnuteľnosti, odpad)	3 039,80
C) Mimoriadne výdavky	91 920,31
Vstupná chodba do podkrovia - fara	3 600,00
Drevená krytina na ohradný múr	980,00
Inštalácia elektriky pre trhovisko	921,88
Rekonštrukcia fary (výmena okien, stavebné práce)	55 919,90
Výmena rozvážača vo farskom kostole	20 534,50
Prievidzská púť - technická časť	2 000,00
Prievidzská púť - kultúrna časť	5 400,00
Kostol - inštalácia elektrickej prípojky	614,03
Rekonštrukcia plotu na tržnici	1 950,00
D) Odvedené zbierky (mládež, misie...)	12 424,41

Rozdiel príjmy - výdavky: - 57 963,50 eur

pokladňa: 98,00
 účet: 95 165,82
 cenné papiere: 61 226,35
 termínovaný vklad: 50 000,00

Viazanosť: charitatívne účely: 16 700,00
 Fond údržby Hviezdoslavova: 50 381,00

Stručný prehľad hospodárenia

piaristického Kostola Najsvätejšej Trojice a Nanebovzatia Panny Márie za rok 2024

PRÍJMY v €	57 671,77
A) Pravidelné príjmy	47 094,85
Pokladničky, zbierky, dary zo sobášov	
B) Ostatné príjmy	1 844,72
Predaj periodík (Kat. noviny, Bartolomej)	
C) Zbierky určené mimo farnosť	8 732,20

VÝDAJE v €	27 442,22
A) Pravidelné výdaje - kostol	20 270,23
Elektrická energia - kúrenie	2 824,60
Výzdoba kostola (kvety, stromčeky)	1 517,97
Predmetné zabezpečenie liturgie	4 175,50
Personálne zabezpečenie liturgie	8 985,40
Náklady na upratovanie	922,04
Periodiká (Katolícke noviny, Bartolomej)	1 844,72

B) Iné výdaje	7 171,99
Revízia bleskozvodu	800,00
Pozlátenie kalichov	754,44
Poplatok na provincialát	1 560,00
Bežné opravy	583,13
Elektronický organista	150,00
Poistenie	1 030,22
Elektrické piano pre zbor Rosnička	423,00
Alarm systém obrazov	1 380,00
Podpora pastoračných aktivít	491,20

Konečný stav: pokladňa + účet: 67 123,93 eur

Pastoračná štatistika vo Farnosti sv. Bartolomeja, Prievidza - mesto

	rok 2024	rok 2023	rok 2022	rok 2021	rok 2020
Sviatosť krstu	69	104	119	128	94
chlapci	33	55	59	73	48
dievčatá	36	49	60	55	46
- do 1 roka	52	69	88	87	68
- od 1 - 7 rokov	4	27	22	25	11
- od 7 - 14 rokov	12	6	8	15	12
- nad 14 rokov	1	2	1	1	3
rodičia cirkevne sobášení	28	40	49	46	36
rodičia bez sv. manželstva	41	64	70	82	58
Prvé sväté prijímanie	124	137	118	118	132
chlapci	Fk: 45, Pk: 19	Fk: 43, Pk: 15	Fk: 41, Pk: 22	Fk: 45, Pk: 18	Fk: 51, Pk: 16
dievčatá	Fk: 48, Pk: 12	Fk: 48, Pk: 31	Fk: 33, Pk: 22	Fk: 50, Pk: 5	Fk: 48, Pk: 17
Sviatosť birmovania	84	66	47	51	50
Sviatosť manželstva	34	24	38	25	51
Pohreby	140	188	166	206	169
muži	68	96	75	106	79
ženy	72	92	91	100	90
zaopatrených	72	81	70	91	79
nezaopatrených	68	107	96	115	90

Oznámenie dňa Veľkej noci

Milí bratia a sestry,
Pánova sláva sa nám zjavila a vždy sa bude zjavovať medzi nami, až kým on sám nepríde. V rytmoch a striedaní času si pripomínáme a prežívame tajomstvá spásy. Centrom celého liturgického roka je posvätné Trojdnie ukrižovaného, pochovaného a vzkrieseného Pána, ktoré vrcholí v nedeľu na Veľkú noc - v tomto roku **20. apríla**.

V každú nedeľu, ktorá je Veľkou nocou týždňa, svätá Cirkev sprítomňuje túto veľkú udalosť spásy, v ktorej Kristus premohol hriech a smrť.

Z Veľkej noci pramenia všetky sväté dni:

- začiatok Pôstneho obdobia - Popolcová streda **5. marca**
- Nanebovstúpenie Pána **29. mája**
- Zoslanie Ducha Svätého **8. júna**
- Prvá adventná nedeľa **30. novembra**.

Aj na sviatky svätej Božej Matky, apoštolov a svätých i pri Spomienke na všetkých verných zosnulých Cirkvi putujúca na zemi ohlasuje Veľkú noc svojho Pána. Kristovi, ktorý bol, ktorý je a ktorý príde, Pánovi času a dejín neprestajná chvála na veky vekov. Amen.

Direktórium 2025, Vydavateľstvo SSV

Zároveň oznamujeme, že Necpalské hody sa budú konať ako zvyčajne na slávnosť Nedele Dobrého Pastiera, tento rok 11. mája. Prvé sväté prijímanie u piaristov bude 4. mája, vo farnosti Prievidza-Zapotôčky 11. mája 2025 a vo farnosti Prievidza-mesto 18. mája. Sviatosť birmovania bude v našom meste udelená na konci mája alebo začiatkom júna v piaristickom Kostole Najsvätejšej Trojice. Prievidzská púť na Mariánskom vršku je naplánovaná na 16. a 17. augusta. Prievidzské celomestské misie sa uskutočnia v termíne 15. - 23. novembra.

Jozef Repko, farár

Chcem byť zameraná na Ježiša ako na svetlo v každej situácii

Janka Ugróczy je mamou veľkej rodiny. Verí, že najväčším darom, ktorý - okrem lásky - môže odovzdať deťom, je pomôcť im pri objavovaní ich jedinečnosti a osobného posolania. Tento princíp ju priviedol k úlohe mamu-učiteľky a dlhodobo vzdeláva svoje deti doma. Život jej rodiny je svedectvom, že nie všetko je ľahké, ale všetko je možné v Bohu, ktorý nás posilňuje. Rozprávali sme sa o jej živote, rodine, Vianociach, o detskej knižke, ktorú napísala, i o tom, kde čerpá všetko to, čo svet nedokáže dať.

▪ Čo ťa inšpirovalo k napísaniu detskej knižky? Je v nej i kúsok tvojho príbehu?

To je trochu záludná otázka, pretože som nikdy neuvažovala o napísaní knižky pre deti. Príbeh Sebastiánka a jeho zázračných pasteliek som dostala ako dar. Raz ma šesťročný syn požiadal, aby som mu rozprávala príbeh na dobrú noc. Nemám rada vymýšľanie príbehov, radšej čítam. Veľmi ma prehováral a povzbudzoval, až kým som nepovedala „áno“. Vtedy som netušila, čo bude nasledovať a komu to „áno“ vlastne hovorím.

Začala som teda rozprávať - a sama som bola ohromená tým, čo hovorím. Bola som zvedavá, ako bude príbeh pokračovať a ako sa skončí. Keď som príbeh dorozprávala, vedela som, že som dostala dar z neba od Nebeského Ocka. Vtedy som pochopila, že moje „áno“ bolo „áno“ pre neho, aby mi odovzdal niečo, čo chce priniesť nielen do mojej rodiny. Odvtedy som vedela, že knižočku chcem vydať.

Áno, v tomto príbehu je aj kus môjho príbehu. Je v ňom odzrkadlené to, čo som žila, a to, čo Boh robil v mojom srdci. Boh pracoval na mojej identite a upevňovaní toho, kým som v ňom - a to je vlastne ústrednou myšlienkou. V podstate sa vidím v každej postave.

▪ Knižka má teda aj „dospelácky“ rozmer. Čo si ňou chcela povedať dospelým?

Ako som už spomenula, pri písaní tejto knihy som nemala žiadny zámer. Myslím si, že otázky, ktoré sa v nej riešia, si kladú

veľkí i malí - len v iných okolnostiach života. Dospelí teda pri jej čítaní majú možnosť si niektoré veci veľmi jednoducho - „detsky“ - uvedomiť a prežiť znovu.

▪ Roky si učila a učíš deti doma. Je niečo, čo si sa v „domácej škole“ naučila ty?

Áno. Najstarší syn šiel prvýkrát do „reálnej školy“ v pätnástich rokoch. Momentálne mám v „domácej škole“ už

iba prváčka. Učenie doma bolo obdobie bojov, víťazstiev, výziev, krásnych rodinných chvíľ, spoločného rastu, ale i „ponorky“; čas hľadania seba samej a svojej cesty.

Myslím si, že domáca škola dala viac mne ako deťom. Bola to škola života pre nás ako rodičov, kde som sa učila trpezlivosti, zodpovednosti, láskavosti, empatii, porozumeniu, odpusteniu, vytrvalosti, milovaniu, pokoju... Som nesmierne vdáčaná za tieto krásne i náročné dni, ktoré som prežila aj vďaka ľuďom, ktorí boli okolo mňa.

Nebola som na tejto ceste sama. Ďakujem Bohu, že ma každý deň posilňoval a ukazoval mi pravdu o mne i o mojich deťoch, keď prišli ťažké chvíle. Vďaka tomu sme to mohli zvládnuť tak dlho.

▪ **Vo svete, kde sa hľadí na úspech, finančný i osobný prospech a pohodlie, asi nie je jednoduché viesť rodinu a deti k skutočným hodnotám, ktoré obstoja v najťažších skúškach. Čo sa ako rodičia snažíte zasiat' do srdc vašich detí? Čo je tá esencia, ktorú im túžite odovzdať?**

Samozrejme, sú to kresťanské hodnoty. Ale keď hovoríš o tej esencii, pre nás je veľmi dôležité, aby deti vedeli, kým sú. Naším rodinným mottom je: „Keď vieme, kto sme, vieme aj to, kam kráčame.“ Preto sa snažíme deťom pomáhať objavovať ich dary a talenty, ale odovzdať im aj Božie pravdy o tom, kým sme v Ježišovi Kristovi a čo sme dostali skrze jeho kríž. Snažíme sa, aby deti porozumeli tomu, že každý z nás je výnimočný a každý má svoju dôležitú úlohu. S tým súvisí aj vedenie detí k úcte a k rešpektu voči druhým.

▪ **Témou nášho časopisu na tento mesiac je „Svetlo v tmách“. Chceme vidieť svetlo okolo nás i v nás a dobro, ktorého je vo svete (chvála Bohu) stále dost'. Ako sa ti darí zostať zameranou na Ježiša ako na zdroj všetkého dobra? No veru, je to niekedy ťažké popri tom všetkom, čo sa deje okolo. Takže nie vždy**

sa mi to darí, nie vždy zvládam veci tak, ako by som chcela, a deti by mohli hovoriť o tom, ako sa v určité dni na Ježiša „nepozerám“. (Úsmev.) Ale cítim, že byť zameranou na Ježiša nie je len o tom, ako sa správame a konáme, ale najmä o tom, že vidíme seba v pravde, vidíme aj svoje zlyhania a vieme konať pokánie. A práve táto pravda ma drží a uschopňuje ma byť zameranou na Ježiša ako na svetlo v každej situácii. Vždy je tu cesta pokánia, druhých šancí a nových začiatkov.

▪ **Myslím si, že každý z nás má (alebo môže mať) v sebe taký ten oheň, jas, odlesk neba, niečo, čo svet nemôže dať. Kde duchovne čerpáš ty? Kde je tvoja studňa?**

Je ňou niekoľko vecí. Milujem Božie slovo. To je pre mňa spôsob, ako Boh ku mne hovorí, udáva môj smer, upokojuje moje srdce a vedie ma. A mám rada chvály. Keď si pustím chválovú hudbu, aj

v hluku veľkej rodiny cítim, ako je Duch Svätý prítomný a upokojuje ma. Povzbudzuje ma tiež spoločenstvo žien a vzájomné zdieľanie sa.

▪ **A čo ti prináša radosť takým obyčajným spôsobom? Niečo bežné, naoko všedné, čo poteší tvoje srdce.**

Možno to bude znieť čudne, ale prvé, čo mi napadlo, je poriadok. To ma teší a zároveň mi to prináša pokoj. Nedávno sme s deťmi čítali, že Boh nie je Bohom neporiadku, ale pokoja. A vtedy som si uvedomila, že mať doma poriadok nemusí vždy byť len odbleskom akejsi výkonnosti a dokonalosti. Mať poriadok okolo seba - to môže odzrkadľovať i Boha a pokoj. A ešte ma teší moja záhradka, kvetinové záhony a deti, keď vidím, ako sa hrajú a ako sa ľúbia.

▪ **Rozprávame sa vo vianočnom období. Ako prežívate Vianoce vy ako rodina? A čo by sme si z Vianoc mohli zachovať v duši celoročne?**

Každé Vianoce sú iné. Snažíme sa modliť a rozmyšľať, ako prežiť Advent. Už niekoľko rokov je našou tradíciou počas Adventu „putovanie po Vianočných ostrovoch“. Sú to „miesta“, ktoré navštevujeme, kde sa niečo dozvieme, naučíme.

Tento rok sme sa vybrali na putovanie hľadania: kto sme, odkiaľ a kam ideme. Vytvorili sme si knihu života, kde si všetky poznatky z nášho putovania zapisujeme a kreslíme. Deti dostávajú do adventných vrecúšok indicie a hľadajú, ako nám môžu pomôcť nájsť, čo je dôležité. Takže Vianoce symbolicky trávime ako pátrači či pútnici, ako Jozef a Mária, keď putovali do Betlehema.

Vianoce sú len raz do roka, keď oslavujeme a tešíme sa z narodenia nášho Spasiteľa, tak, ako oslavujeme len raz do roka narodeniny našich detí. To je akási pripomienka, aby sme nezabudli. Ale myslím si, že to dôležité, čo Vianoce prinášajú, je možné zažívať celý rok. Hovorí sa o pokoji, stretávaní sa s rodinou, pohode, láske, štedrosti... To sú všetko Božie dary, ktoré si môžeme ponechať po celý rok, ak zostaneme zameraní na podstatu Vianoc. Verím, že sme boli stvorení tak, aby sme tieto krásne veci mohli prežívať trvalo.

Mária Kvetová

Foto: archív Jany Ugróczy

Jana Ugróczy - narodila sa v roku 1986 v Bojniciach. Študovala na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Počas vysokej školy sa vydala, čím sa začalo spoločné životné dobrodružstvo manželov Ugróczyových.

Po ukončení štúdia sa vrátili do rodnej Prievdze, kde založili spoločenstvo Joel, občianske združenie zamerané na podporu rodín a detskú službu na sídlisku Zapotôčky.

V roku 2019 odišli - vtedy s piatimi deťmi - na 3 roky do Ameriky. Práve tam vznikla Jankina prvá detská kniha, rodinné blogy, vlogy a zdieľanie života počas procesu premeny. V Amerike objavila vášeň pre písanie i zdieľanie každodenného života veľkej rodiny (čoskoro desaťčlennej). Táto vášeň ju sprevádza dodnes.

Jana Ugróczy: Sebastiánko a jeho zázračné pastelky

(Recenzia)

V knihe nájdete dva láskavé príbehy chlapca Sebastiánka. Od svojho najlepšieho priateľa Ježiša dostal zázračné pastelky, vďaka ktorým sa smutné miesta a situácie môžu premeniť na radostné. Príbehy prepájajú vymyslený svet fantázie s reálnym svetom, kde nie všetko je veselé a farebné. Tieto svety však spájajú univerzálne hodnoty - láska, priateľstvo, odvaha, vytrvalosť, nádej.

Príbehy inšpirujú deti k nachádzaniu vlastnej cesty a objavovaniu svojej hodnoty. Keď spoznajú Ježiša ako svojho priateľa, môžu sa stať novými ľuďmi, i keď navonok budú vyzerat' rovnako. A to platí aj pre nás, dospelých - i my od svojho priateľa Ježiša dostávame „nástroje“, ktorými môžeme meniť svet na lepšie miesto pre všetkých.

Knižka je ilustrovaná krásnymi akvarelovými ilustráciami Lucie Grejtákovéj. Obsahuje i otázky a podnety na rozhovor s deťmi a obrázky na dotvorenie. Viac informácií o nej môžete nájsť na webovej stránke www.zazracnepastelky.sk.

Mária Kvetová

Kráčajme v Kristovom svetle

Téma svetla a tmy, o ktorej chceme dnes uvažovať, sa vinie celým biblickým zjavením. V Katechizme Katolíckej cirkvi sa píše: „Lebo celé ľudské dejiny preniká tvrdý boj proti mocnostiam temnosti, ktorý sa začal už od počiatku sveta a potrvá - ako hovorí Pán - až do posledného dňa. Zapojený do tohto boja, človek musí ustavične zápasit', aby sa primkol k dobru a iba za cenu veľkých námah, pomocou Božej milosti je schopný dosiahnuť svoju vnútornú jednotu.“ (KKC, b. 409)

Podobne aj dejiny sveta, ktoré poznáme od počiatku, berú na seba podobu konfliktu, v ktorom sa stavajú proti sebe svetlo a tma. Táto zrážka je totožná so zrážkou života a smrti, ako o nej píše Ján v evanjeliu: „*V ňom bol život a život bol svetlom ľudí. A svetlo vo tmách svieta, a tmy ho neprijali.*“ (Jn 1,4-5)

Svetlo v Starom zákone

Svetlo je v Biblii často dávané do kontrastu s tmou. Kniha Genezis popisuje stvorenie ako víťazstvo svetla nad tmou. Na počiatku sveta je Slovo o Otcovom svetle, ktoré nik nemôže spútať: ani temnoty, ani smrť, dokonca ani ničota. Stvorenie je celé dobré ako ten, ktorý ho urobil. A takým zostane aj napriek tomu, že človek je oklamán a dočasne sa svojmu povolaniu odpovedať na Slovo vzdialil.

V Božom slove sa svetlo považuje za najkrajšiu metaforu Boha: „*Boh je svetlo a niet v ňom nijakej tmy.*“ (1 Jn 1,5b) Starý zákon poukazuje na to, že svetlo a tma spievajú tú istú pieseň na chválu Stvoriteľa, ako píše žalmista: „*Deň dňu o tom podáva správu a noc noci to dáva na známosť.*“ (Ž 19,3)

Podobne aj v knihe proroka Daniela mláďenci v ohnivej peci po záchrane spievajú Pánovi: „*Dobrorečte Pánovi, noci a dni, chváľte a vyvyšujte ho naveky! Dobrorečte Pánovi, svetlo a tma, chváľte a vyvyšujte ho naveky!*“ (Dan 3,71-72)

Symbolické obrazy Boha, ktorý je svetlom, naznačujú súvis medzi Božou prítomnosťou a dojmom, aký robí na človeka osľňujúce svetlo. Tma nevylučuje Božiu prítomnosť, lebo Boh ju preniká

a vidí, čo sa tam deje: „*Keby som si povedal: ‚Azda ma tma ukryje a namiesto svetla ma zahalí noc,‘ pre teba ani tmy tmavé nebudú a noc sa rozjasní ako deň. Tebe je tma ako svetlo.*“ (Ž 139,11-12)

Symbolizmus svetla a tmy predstavuje dvojaký osud, ktorý čaká na človeka - šťastie a nešťastie. V Starom zákone sa často poukazuje na to, že pre spravodlivých bude pripravené plné svetlo (pozri Múd 17,1 - 18,4), kde sa budú svätí skviet' na nebi ako hviezdy, kým pre bezbožných zostane iba tma.

Ježiš ako Svetlo

Celé Jánovo evanjelium je preniknuté zjavením Krista ako Svetla sveta. V Kristovi sa naplnili proroctvá; jeho činy a slová sú svetlom, ktoré osvetľuje každého človeka. On sám o sebe vyhlásil: „*Kým som na svete, som svetlom sveta.*“ (Jn 9,5) Inokedy hovorí: „*Kto mňa nasleduje, nebude kráčať vo tme, ale bude mať svetlo života.*“ (Jn 8,12) a „*Prišiel som na svet ako Svetlo, aby nikto neostal vo tme, kto verí vo mňa.*“ (Jn 12,46)

Preto sa v živote Ježiša všetko zauzľuje až do drámy, v ktorej sa „zrážajú“ svetlo a tma, keď práve v hodine umučenia, pri zajatí, Ježiš vyhlási: „*Toto je vaša hodina a moc temnosti.*“ (Lk 22,53) Nejde však o konečné víťazstvo tmy, práve naopak. Začína sa uskutočňovať naše vykúpenie a smerovanie k večnej blaženosti nebeského Jeruzalema: „*Noci už nebude a nebudú potrebovať svetlo lampy ani svetlo slnka, lebo im bude žiarit' Pán, Boh, a budú kralovať na veky vekov.*“ (Zjv 22,5)

Tento prísľub má srdcia nás, ktorí sme prijali Ježiša ako Svetlo nášho života, naplňať vedomím radosti, že vďaka Kristovi sme sa stali synmi svetla. Toto vedomie nás má privádzať k tomu, aby sme sa učili kráčať v tomto Svetle a konali ako synovia svetla.

Tri výzvy

Ako zvestovať v tme ľahostajnosti a nezaujmu Pánovo svetlo?

V prvom rade treba uskutočňovať Ježišovu výzvu, ktorú adresoval v rozhovore Nikodémovi: „*A súd je v tomto: Svetlo prišlo na svet, a ľudia milovali tmu viac ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé. Veď každý, kto zle robí, nenávidí svetlo a nejde na svetlo, aby jeho skutky neboli odhalené. Ale kto koná pravdu, ide na svetlo, aby bolo vidieť, že svoje skutky koná v Bohu.*“ (Jn 3,19-21) Uvedené slová nás pozývajú k vernosti **Božím prikázaniam** - ak ich uskutočňujeme, kráčame

v Kristovom svetle a nemôžeme sa pomýliť. Ďalej je potrebné **osvojuvať si ducha kajúcnosti**, ktorý má vychádzať zo slov: „*Odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom.*“ (Mt 6, 12) Práve srdce, ktoré vie odpúšťať a vie prijať odpustenie, žije vo svetle.

A v neposlednom rade ide tiež o úsilie **prinášať svetlo živého Boha** tým, ktorí ho nepoznajú alebo odmietajú, či prinášať hojné svetlo človekovi, ktorý hľadá posledný zmysel života.

Nech nás v naplňaní týchto výziev Pán posilňuje aj na začiatku tohto Jubilejného roka, počas ktorého sa máme stať „pútnikmi nádeje“.

Jozef Repko

Použitá literatúra:

Slovník biblickej teológie, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Silvano Fausti: Nad evangeliem podle Jána

O svetle v tme

„**Poverenie byť svetlom sveta sa vzťahuje najmä na miesta, kde je tma,**“ zapísala som si kedysi myšlienku z internetu. A nemôže to byť inak.

Skutočne žiarit' neznamená to, čo si predstavuje bežný svet. Ten čaká, že budeme „žiarit'“ - možno pozlátkom, povrchom, zdravím, krásou, štihlosťou, štýlom. Alebo že zažiarime dôležitejšími vecami - vzdelaním, úspechom či postavením. Ale skutočná žiara, jas a svetlo - je z hĺbky. Z jadra, z duše, z Božieho Ducha v nás. Poznáme ľudí, ktoré nespĺňajú žiadne z kritérií sveta, a predsa svietia v tme. A tma, tá môže byť kdekoľvek. V nás i okolo nás. Myslím na sv. Matku Terezu, ktorá je žiarivým príkladom, ako naložiť s tmou. Ak mi je niečo na nej blízke, tak je to jej živelná oddanosť dobru. Veľkú časť života prežila vo vnútornej tme. Budova-

la veľké dielo, žila v hlbokkej láske k tým úplne posledným, ale jej duša bola často v púšti a temnej noci. Jej vnútro bolo roky očisťované ohňom tak, ako sa čistia drahé kovy.

Jej srdce bolo v púšti, ale zostala verná. Dobru, láske, ľuďom, Bohu. Roky. V ničom, čomu by sme dnes možno prilepili nejakú nálepku alebo diagnózu. A ona, bez „lepenia nálepiek“, zachraňovala zabudnutý svet v indických uliciach, aby o pár rokov - (ne)obyčajná žena z Albánska - zažiarila na oltároch celého sveta ako žena svätá. Ako žena svetla.

Mária Kvetová

Nádej vo Svetle

Kráčala som z nohy na nohu oproti novému pracovnému dňu. Nevieam, prečo práve dnes som v sebe pocitovala harmóniu a pokoj. Mala som za sebou pomerne hektické pracovné predvianočné dni zaplavené množstvom slov, ktoré som si musela vypočúť pri kontakte s inými ľuďmi, až som sa občas na konci dňa v nich nemohúco utopila. Iba málo z nich bolo k veci a o niečom. A tie ostatné... Ved' to poznáte.

Nuž ale „k veci“: Vnímala som plnými nádychnami tiché ráno, ponorené ešte do tmy a zimného šera. Nad hlavou som mala ťaživý baldachýn tmavých oblakov. Keby som bola malým dieťaťom, naľakala by som sa. Pôsobili hrozivo. Vyzerali tak, že spadnú na zem pod sebou a nedobrovoľne ju uväznia v ničote a tápaní. O čo však boli tmavšie, o to bol výraznejší uzučký pásik belasého svetla, tesne nad horizontom, ktorý som napokon uvidela, keď som premerala oblohu svojimi doširoka otvorenými očami. „Obloha a svet sa nadržli pod vlastnou váhou tmy,“ napadlo mi filozoficky.

Ten uzučký priezor do priestoru za tmavými oblakmi pôsobil na moje zmysly tak intenzívne, až som ho vnímala ako nadčasový úkaz, ako zastavenie času. Záblesk svetla bol úžasný a veľavravný. „Nie je nič stratené ani dnes, ani zajtra...“ Myšlienky z neznáma voľne plynuli mojím vnútorným krajom a ja som ich poľahky chytala do vlastnej siete ako farebného motýľa uprostred lúky.

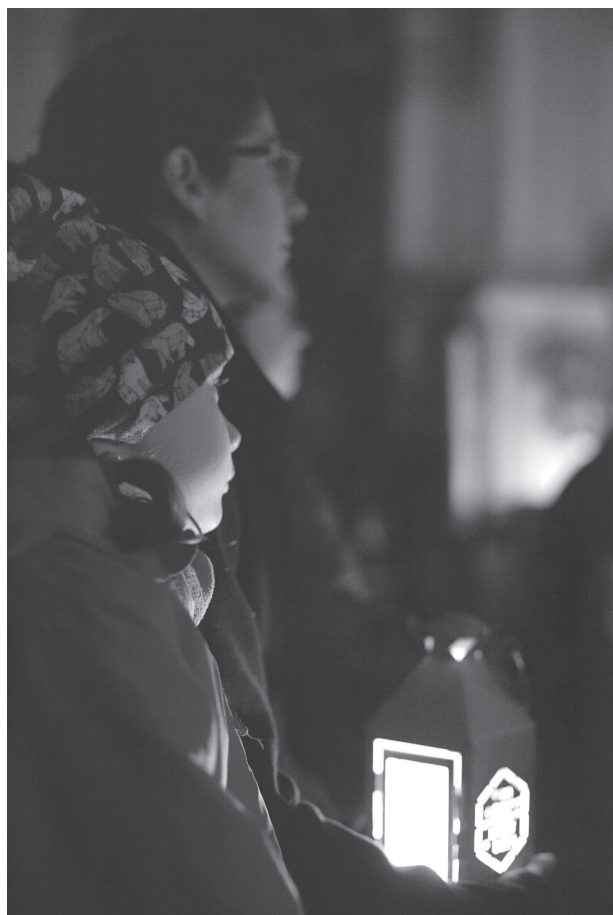
Oči mi skĺzli z oblohy na zem. Pomaličky som sa približovala k budove nemocnice, kde pracujem. Vstupné dvere boli takisto vysvietené a vytvárali na pozadí tmavej budovy zvláštnu siluetu - veľavravnú atmosféru. Dopad svetla lemoval a presvetľoval cestu vinúcu sa k nim ako jedinú cestu, okrem ktorej niet inej cesty. Pomaly a isto som sa približovala k svetlu... Pomaly a isto sa približujem k SVETLU... V tom momente som začala vnímať akúsi

paralelu svojho a ľudského života vo všeobecnosti. Predierajúce sa svetlo na oblohe a vysvietený vstup do nemocničnej budovy sa stal pre mňa symbolom nádeje. Tá sa odrazila v prežívaní viery a lásky, ktorá ma zahalovala ešte pred prichádzajúcim zhomom každodennosti.

Bol to taký malý-veľký zázrak v podobe obyčajného pokoja, poznačeného neobyčajnou iskrou Ducha. V tom neopakovateľnom okamihu som prežívala svoj život naplno. Ponorená v hĺbke s okrídlenou dušou, naplnená všeobjímajúcou Vierou, Nádejou a Láskou vo Svetle.

Text: Veronika Hoffmannová

Foto: Mária Melicherčíková

Kedy ste naposledy zažili, že niekto priniesol svetlo do vašej tmy?

- **Martinka (45 r.):** „Svetlom v tmách dnešného sveta je pre mňa každé obyčajné slovo dobrého človeka, úsmev, pozdrav. Každá veta, ktorá vie potešiť alebo rozosmiať, stretnutie, čo naplní človeka radosťou. Takéto svetielka úprimnosti búrajú pocit, že tma je veľká.“
- **Majka (60 r.):** „Svetlo do tmy môjho života prišlo z Božej milosti tento rok, dva dni pred sviatkom Krista Kráľa. Po vyše 38 rokoch som konečne mohla ísť na spoveď a prijať Ježiša v Eucharistii.“
- **Zuzka (41 r.):** „Mala som pár mesiacov veľké problémy so synom, už som ani nevedela, či môžem chodiť na sväté prijímanie. Bola som zúfalá. Až keď som sa so všetkým zdôverila v spovedi kňazovi, ten ma povzbudil, poradil mi, čo mám robiť a ja som po spovedi pocítila úžasný pokoj. V pokoji sa za krátky čas vyriešili aj všetky problémy so synom.“
- **Andrejka (53 r.):** „Svetlom je pre mňa, keď niekto okolo mňa urobí dobrý skutok lásky a milosrdenstva. Vtedy to prinesie do mojej tmy svetlo. Aj ja túžim byť taká, prinášať druhým svetlo.“
- **Anastázia (80 r.):** „Nezabudnuteľné Svetlo do tmy môjho života som zažila ako veľký dotyk Božej blaženosti neba počas kurzu Emauzy.“
- **Elenka (36 r.):** „Moji rodičia sa celý život hádali, bolo to pre nás deti veľké utrpenie. Vtedy sme ešte nechodili do kostola. A v tých najťažších chvíľach mi Pán poslal do cesty ozaj dobrého kamaráta, on sa vždy snažil ma rozveseliť, a tak roky prinášal svetlo do môjho života. Som mu za to vďačná. Teraz je už mojím svetlom Pán Ježiš.“
- **Mária (77 r.):** „Pocitujem to stále pri svätých omšiach, je to úžasné.“
- **Anka (67 r.):** „Stále pri sv. omši, pri homíliách. Boh mi ustavične vlieva nádej, že je so mnou. Som mu veľmi vďačná aj teraz po nedávnej havárii.“
- **Beátka (64 r.):** „Najväčšie svetlo mi vliala naposledy moja priateľka deň pred Štedrým dňom, keď si na mňa spomenula. Je členkou laického spoločenstva tešiteľov Božského Srdca. A poďakovala mi, že sa starám o 90-ročnú mamu. Bol to pre mňa dar a svetlo.“
- **Božka (76 r.):** „Bolo to teraz pred Vianocami, keď mi Boh odobral strašnú bolesť a utrpenie. Ďakujem mu.“
- **Aneta (76 r.):** „Konečne za pomoci Pána, kňaza a modlitieb som sa po rokoch zmierila so sesternicou. Išlo o pozostalosť. Odpustili sme si navzájom, aj otcovi.“
- **Ľudmila (52 r.):** „Svetlo do tmy mi priniesli moje malé vnúčatá. Sú to čisté duše, v nich sa zrkadlí Boh, ktorý je Láska. A z tejto lásky čerpám a dávam ju ďalej.“
- **Ľubica (40 r.):** „S príchodom Jubilejného svätého roka mi dochádza, že odsudzovanie a posudzovanie aj v bežnom hovore je hriech. A to je to moje svetlo v tme.“

Pripravili: Anna Gálová a Elena Cagaňová

„Vianoce sú sviatkom, ktorý nás naplňa radosťou a dáva nám istotu, že žiaden hriech nebude nikdy väčší než Božie milosrdenstvo a žiaden ľudský skutok nebude môcť nikdy zabrániť úsvitu božského svetla skrsnúť a obnovovať sa v srdciach ľudí.“

(Z príhovoru pápeža Františka 21.12.2018)

Sláva Bohu na výsostiach

Hudba a spev sú neoddeliteľnou súčasťou katolíckej liturgie odpradáva až po dnešok. V srdci týchto liturgických spevov stojí hymnus *Sláva Bohu na výsostiach* (po latinsky *Gloria in excelsis Deo*), ktorý je jedným z najstarších a najkrajších liturgických textov. Tento spev je vyjadrením radosti a oslavy Boha, ktorý je prítomný medzi svojím ľudom.

Hymnus *Sláva Bohu na výsostiach* má svoje korene vo Svätom písme. Jeho úvodné slová pochádzajú z evanjelia podľa Lukáša (Lk 2, 14), kde anjeli oslavujú narodenie Ježiša Krista a spievajú: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“ Tieto slová zazneli v noci, keď pastieri na poli dostali radostnú správu o narodení Spasiteľa. Glória tak pripomína túto nebeskú chválu a zároveň vyzýva veriacich, aby sa pripojili k anjelskému chóru.

Tri časti

Glória sa spieva počas svätej omše, a to najmä v slávnostné dni a nedele, mimo obdobia Adventu a Pôstu. Po úvodnom obrade a úkone kajúcnosti zaznie tento hymnus ako výbuch radosti a vďaky za Božiu prítomnosť a milosť.

Slová Glórie sú rozdelené do troch častí:

1. Chvála Boha Otca: Slávime Boha ako Stvoriteľa a zvrchovaného Vládcu.
2. Chvála Ježiša Krista: Vyznávame Krista ako Božieho Syna, Baránka Božieho, ktorý sníma hriechy sveta.
3. Vzyvanie Ducha Svätého: Vyjadrujeme úctu celej Najsvätejšej Trojici.

Tento hymnus nás vedie k plnšiemu pochopeniu Božej veľkosti, jeho milosrdenstva a jeho spásy. V katolíckej tradícii je spev vnímaný ako zvýraznená forma modlitby.

Svätý Augustín raz povedal: „Kto spieva, dvakrát sa modlí.“ Glória nie je len recitáciou slov, ale je to vyjadrenie duše, ktorá túži po Bohu a oslavuje ho.

Predzvest' večnej liturgie

Liturgický spev nám pomáha vstúpiť do tajomstva Boha. Prostredníctvom hudby a harmónie môžeme hlbšie zakúsiť krásu Božej prítomnosti a jeho lásky. Keď spievame *Sláva Bohu na výsostiach*, pripájame sa k nebeskej liturgii. Liturgia Cirkvi je totiž predzvest'ou a odrazom tej večnej liturgie, ktorá sa odohráva v nebi. Hymnus Glória tak symbolizuje jednotu všetkých veriacich - na zemi i v nebi -, ktorí spoločne oslavujú jediného a pravého Boha. Počas stáročí skladatelia ako Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart či Antonio Vivaldi vytvorili veľkolepé hudobné spracovania Glórie. Tieto diela inšpirovali mnohých a zdôraznili krásu a vznešenosť tohto hymnu. Aj v bežných farnostiach sa Glória často spieva vo forme jednoduchých melódií, ktoré umožňujú zapojiť sa celému zhromaždeniu.

Sláva Bohu na výsostiach nie je len spev, je to výzva. Výzva k radosti, k vďačnosti a k oslave Boha za všetko, čo pre nás urobil. V každej liturgii, kde zaznie Glória, sme pozvaní pozdvihnúť svoje srdcia k nebu a pripojiť sa k anjelom, ktorí neustále spievajú: „Svätý, svätý, svätý je Pán.“ Nech je Glória pre nás všetkých nielen povinným liturgickým spevom, ale skutočnou modlitbou a oslavou Boha na výsostiach.

Oto Dokoupil, kaplán
Foto: Mária Melicherčíková

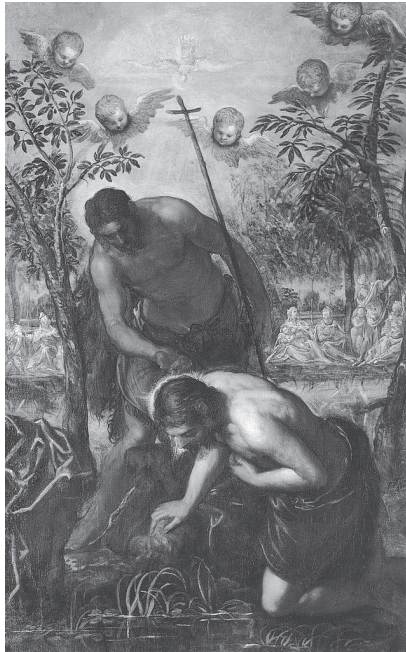
Tip pána kaplána:

Na speve je nádherné to, že spievať nejakým spôsobom dokáže každý. Aj keď nehráme na žiadny hudobný nástroj, hlas máme všetci. Pri spoločnom speve v kostole sa dokážeme zjednotiť v modlitbe na zvláštnej úrovni. Zároveň sa v našom speve môžu zrkadliť rôzne emócie, ktoré nám taktiež môžu pomôcť modliť sa. Skúsme sa zamyslieť, akým spôsobom sa modlíme, keď sa na liturgii modlíme spevom - ako sa pri tom tvárimo, či vydávame zo seba aspoň nejaký hlások, či vôbec otvárame ústa a chceme sa zjednotiť v modlitbe. Prajem vám, aby bol aj pre vás spev skutočnou modlitbou a oslavou Boha.

Domenico Tintoretto, Krst Krista (1585)

Niektoré obrazy nie sú láskou na prvý pohľad. Možno len nejaký banálny detail či momentálna asociácia nás prinútiť pristaviť sa a dať im šancu v podobe dlhšej pozornosti. Môže sa stať, že ju bohato odmenia, a my sa potom, pomaly odchádzajúc, trochu zahanbene radujeme, ako málo sa od nás žiadalo.

Krst Krista visiaci v rímskych Kapitolských múzeách je raným dielom Domenica Tintoretta, syna slávneho Jacopa. Rozmermi monumentálna maľba pôsobí trochu skicovito: postavy ani prostredie nie sú vymalované do dokonalých detailov, ťahy štetca sú dôsledné len v náznaku. Práve táto približná presnosť, ktorá sa mi odhalila až pri druhom pohľade, začala postupne vyjavovať zobrazený motív. Krehká sila Kristovej postavy, čo sa pokorne skláňa nad vodnou hladinou v dolnej tretine obrazu. Niekomu sa možno pripomenie Caravaggiov Narcis, ktorý vznikol len o pár rokov neskôr. Podobný, a predsa - rozdiel nemôže byť väčší. Kristus sa do krstnej vody díva ako do zrkadla. Ale nekochá sa svojím obrazom. Vidí ho v pravde, vnútorným zrakom - pohľadom sústredeným a snád' i bolestným. Ved' krst je predobrazom jeho smrti. Pohľad Holubice preniká stredom kríža

a vnára sa spolu so Spasiteľovým do hĺbky Tajomstva, už v priestore mimo obrazu. Jeho postava je výrazom pokorného Áno, pre toto som prišiel. Pravda je krásna a celá visí na kríži. Boho-človek ju unesie.

V pozadí sedia mamičky s deťmi. Len jedna z nich stojí. Ľavou rukou sa opiera o strom vyrastajúci z druhého brehu, pravou k sebe túli vystrašené dieťa. Aj jeho pohľad zablúdil kamsi do oných tajomných vôd. Kristov boj nie je zatiaľ jeho. Môže to byť ale začiatok, prvé volanie púšte.

Ján, starostlivo sa skláňajúci k svojmu priateľovi, hoci v strede kompozície, zostáva v tieni. Na pozadí jeho bedrového rúška žiari Kristova aureola, tvarom pripomínajúca trňovú korunu. Tak nízko sa s ním nemôže vydat' ani on - najväčší z tých, čo sa narodili zo ženy.

Peter Pikulík, OFMConv

Foto: www.upload.wikimedia.org

Zvony v prievidzkých kostoloch

Ťažko si vieme predstaviť kostol bez zvona vo veži či vo zvonici. Význam zvonov má nielen duchovný rozmer, keď vydávajú zvuk, aby upozornili na významné udalosti, akými sú sväté omše, pobožnosti, pohreby, pravidelné modlitby, ale taktiež rozmer praktický.

Aj dnes môže byť pomocou, keď človek pracujúci kdesi v záhrade alebo kráčajúci mestom začuje odbíjanie kostolného zvona v konkrétnych časových intervaloch a na základe počtu jeho úderov dokáže určiť presný čas. Je zároveň pekné, keď sa „hlas“ zvona nesie krajinou či mestom. A tak je to aj v Prievidzi.

Zvony Kostola Nanebovzatia Panny Márie

Vo veži tohto kostola sa nachádzajú tri zvony, z toho dva sú novšie a jeden starší. Existujú záznamy aj o dvoch predchodcoch týchto zvonov. Jeden z už zaniknutých zvonov bol odliaty Jozefom Michalom Zechenterom v Banskej Bystrici v roku 1742. Obsahoval nápis: „*Sancta Maria ora pro nobis.*“ S ďalším zaniknutým zvonom je spojený nápis: „*Za miestneho farára Jozefa Sartoris, richtára Gašpara a dozorcú kostola Juraja Skopecz. Ku cti svojich sv. Patrónov Vendelína a Urbana.*“

Dňa 12. júna 1932 boli vo firme Manoušek objednané dva nové zvony, ktoré nahradili spomínané staršie, zrekvirované počas 1. svetovej vojny, nová železná koruna pre starý zvon a železná zvonová stolica. Väčší zvon, zasvätený Nanebovzatej Panne Márii, váži 143,5 kg. Zvon obsahuje výjav Nanebovzatia Panny Márie a nápis: „*Nanebovzatá Panna Mária oroduj za nás. 1932*“ Menší zvon, vážiaci 100 kg je zasvätený svätému Jozefovi. Je na ňom vyobrazený svätec s nápisom: „*Svätý Jozefe Patrón zomierajúcich, oroduj za nás.*“

Celková suma za zvony aj s dovozom činila 11 486 Kčs. 6 000 Kčs daroval miestny komposesorát. Zvony mali dokonca päť krstných mám, ktorými boli Amália Novotná, Júlia Gregorová, Matilda Oboňová, Elena Wunderová a Etela Lackovičová. Tieto prispeli sumou 1700 Kčs. Čiastka 1108 Kčs

sa vyzbierala počas posviacky zvonov, ktorú vykonal 14. augusta 1932 špirituál banskobystrického seminára Ján Javorka. Chýbajúci obnos bol pokrytý zo zvláštneho fondu. O treťom zvone vieme, že bol preliaty, čo predpokladá jeho starší vek. Nachádzame na ňom skrátený text, ktorého obširnejšia verzia je uvedená vo farskej kronike. Táto udáva: „*K úcte Nanebovzatej Panne a svätému Jánovi z Nepomuku. Zvon dali preliat veľadôstojný prievidzský pán farár Jozef Sartoris, jeho veľadôstojný kaplán a synovec Ján Horčín a veľavážený prezieravý pán richtár Valent Polerecký, ako aj urodzený pán inšpektor Juraj Škopec.*“

Na zvone sú obrazy Panny Márie, ktorá sa vznáša k Nebu a svätého Jána Nepomuckého s krížom. V hornej časti zvona zanechal svoje meno medilejár, delolejár a zvonolejár z tretej generácie banskobystrických zvonolejárův Juraj Knobloch. Text obsahuje slová: „*Ulial ma Ján Juraj Knobloch Banská Bystrica roku 1811.*“

Pavol Schmidt

Zdroje:

MATAKOVÁ, Barbora. Pamiatky. In Monografia mesta Prievidza, Štúdio Harmony, s. r. o. Banská Bystrica, 2013, s. 221.; Historia Parochiae. Archív Rímskokatolíckej cirkvi Farnosť Prievidza-mesto.

Foto: Jeden z troch zvonov Mariánskeho kostola. Zdroj: Ľubomír Fusko

...tri otázky pre hudobníčku Dašu Žabenskú

Koncom roka 2024 potešila Prievádzanka Daša Žabenská (31) kresťanský hudobný svet úspešným vydaním projektu DVA:TU. Toto CD obsahuje 12 skladieb a viac o ňom nám prezradí samotná autorka.

1 Pred štyrmi rokmi uzrel svetlo sveta tvoj prvý projekt jedno.tu. Koncom roka 2024 si naň nadviazala vydaním albumu DVA:TU. Čo ťa motivovalo pustiť sa do práce na ňom?

Za tie štyri roky sa toho veľa zmenilo, no túžba tvoriť zostala rovnaká. Keď som si začala dávať dokopy nejaké moje nové útržky piesní a rôzne nahrávky, čo som mala poukladané, zistila som, že by to už bolo dosť skladieb aj na nové CD. Tak som sa nad tým celým začala zamýšľať a Pán Boh ma v tom celom viedol, otváral dvere, posielal ľudí, dokončoval, čo ja som nevedela, až sa to celé stalo reálnym.

2 Na albume sa nachádza 12 piesní. Je nejaká z nich tvoja „srdcovka“? Aký príbeh sa za ňou ukrýva?

Teraz, keď tie piesne počúvam, všetky sú v niečom srdcovka, každá sa ma niečím dotkla, keď som ju tvorila, každá má v sebe krásny príbeh. No vyberiem teda skladbu Nech ťa žehná Pán, ktorá vznikla ako túžba mať nejakú krátku pieseň/uspávanku, ktorú by som vedela spievať svojim deťom. A naozaj je to teraz také pekné ukončenie dňa, keď si to spolu večer zaspievame.

3 Keby si mala porovnať albumy jedno.tu a DVA:TU, v čom sú si podobné? A čím sa odlišujú? Aký typ poslucháčov by z nich mohol mať radosť?

Jedno.tu spojilo mnohých tvorcov a umelcov, ktorým som túžila vytvoriť priestor pre nahranie ich vzácných skladieb a pre zjednotenie nás ako umelcov. Dva:tu už predstavuje takú moju cestu s Bohom. No stále je tam ten prvok jednoty zachovaný, keďže som tieto skladby rozdelila medzi piatich rôznych producentov, ktorí mali možnosť pripraviť podklady pre tieto skladby, a teda vdýchnuť im život a vytvoriť tak spolu novú jednotu.

Myslím, že na CD si nájde to svoje každý poslucháč - či už hľadá niečo tradičné, ako napr. modlitby Otčenaš, Zdravas' Mária či zhudobnené žalmy, alebo hľadá niečo modernejšie, rytmickejšie... Je tam naozaj rôznorodý výber skladieb.

CD dva.tu si môžete zakúpiť na www.shop.piarpro.sk (alebo zosnímaním QR kódu).

CD si môžete vypočuť aj na streamovacích platformách Spotify, Apple Music alebo Youtube.

Text: Petra Humajová
Foto: Alexandra Dugasová

Svetlo Božej prítomnosti

Hora Tábor, Izrael, 27.2.2020

Kafarnaum, Hora Blahoslavenstiev, plavba po Genezaretskom jazere, obed pri Magdale. Dlhý a zážitkami nabitý deň sa ešte nekončí. Teraz večer môžem autom vyjsť až na vrch týčiaci sa nad navidomoči úrodnou nížinou Ezdralon v Galilei. Zaparkujeme pri hradbách postavených v dobách križiackych výprav. S otvoreným kostolom už nerátame, no i tak sa tu dnes chceme zastaviť.

Zastaviť. Stíšiť. Rozjímať. Vari je na to lepšie miesto ako tento vrch, na ktorom sa bol modliť aj Ježiš? Bol tu spolu s Petrom, Jánom a Jakubom. A súčasne aj s Mojžišom a Eliášom. Na vrchu, kde Boží hlas z neba potvrdil Ježišovo Božie Synovstvo. Túto udalosť opisujú traja evanjelisti. Isto ste ten príbeh počuli a už viete, o ktorý vrch ide - o vrch Tábor.

Sadol som si na okraj zvyšku hradieb, kde je výhľad na západ. Slnko klesá pomedzi oblaky, slnečné lúče kde-tu ožarujú tmavnú krajinu pod nimi. Obloha mení farby cez oranžovú, červenú, bordovú až po tmavomodrú.

V obciach a mestách pod nami je čulý život, spev muezínov, premávka pod umelým osvetlením. Aglomerácia Nazaretu svieti najsilnejšie. Potom tu na hore zaznejú zvony z Baziliky Premenenia Pána, po nich zavládne už len tíš... a jemný vánok. Vravím si spolu s Petrom „Rabbi, dobre je nám tu...“ V modlitbe v Božej prítomnosti je dobre, príjemne, ako keby teplé svetlo sviečky zostávalo svietiť v duši aj vtedy, keď okolo je tma. Tak hreje Božia prítomnosť.

Želám si v sebe uchovať ten pocit, tú spomienku. Nielen počas večernej jazdy do hotela v Tiberias, nielen do konca dovolenky, ale i potom. Ako si Peter odniesol istotu o Ježišom Božstve, vďaka ktorej „je aj prorocké slovo pre nás pevnejšie. A vy dobre robíte, že hľadáte naň ako na lampu, ktorá svieti v temnom mieste“. (2 Pt 1, 19)

Marek Šimurka

Zdroje:

Mt 17, 1-9; Mk 9, 2-9; Lk 9, 28-36; 2 Pt 1, 16-19

Západ Slnka nad Galileou
(foto: M. Šimurka, 27.2.2020)

Mozaika v kostole Premenenia Pána
(foto: M. Šimurková, 1.10.2018)

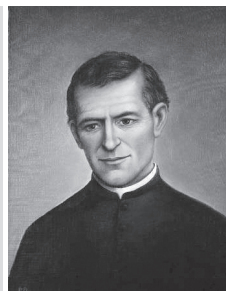
Kostol Premenenia Pána na hore Tábor
(foto: M. Šimurková, 1.10.2018)

Pozorne načúval - a potom konal

(*Svätý Agostino Roscelli*)

Ako kňaz trávil dlhé hodiny v spovednici a pozorne počúval. Svojimi radami vracal do života ľudí svetlo, no zároveň dostával svetlo aj pre seba - čo je jeho úlohou a čo má v tomto svete plnom utrpenia konať. A aj napriek nepochopeniu spolubratov na svojej ceste vytrval.

Agostino Roscelli sa narodil 27. júla 1818 v Bargone di Casarza Ligure v dnešnom Taliansku do chudobnej rodiny. Od skorého detstva pomáhal otcovi pri pasení stáda. Keď ako mladý muž pocítil povolanie ku kňazstvu, odišiel do Janova, aby tam študoval. Bez pomoci dobrých ľudí, ktorí ho finančne podporovali, by sa však toto povolanie nikdy nestalo realitou. Za kňaza bol vysvätený v roku 1846.

Reálne problémy

Agostino sa stal kaplánom v Janove. Práve tu spoznal ako spovedník reálne problémy ľudí žijúcich v tomto meste. Trápil ho najmä osud dedinských dievčat, ktoré do mesta prichádzali za prácou, no často boli pokorované, vykorisťované a zabchádzalo sa s nimi ako s predmetmi. V roku 1864 založil dve dielne, v ktorých si dievčatá na každodenný chlieb mohli zarábať slušne. Finančnú podporu na chod tohto diela hľadal Agostino u svojich kajúcnikov. Spolubratia ho preto ohovárali, no jeho dielo sa aj napriek tomu stále viac rozvíjalo.

V roku 1872 sa pustil do ďalšieho diela - vytvoril spoločenstvo kňazov, ktoré sa venovalo vážnom odsúdeným na smrť. Bola to neľahká úloha, ale Agostino dokázal s odsúdenými trpezlivo komunikovať a nikdy nedával najavo prekvapenie alebo údiv. Väzni v ňom tak nachádzali práve tú oporu, ktorú v posledných chvíľach svojho života potrebovali.

V roku 1874 sa Agostino stal kaplánom v sirotinci. Krstil novorodencov, pripravoval mladistvé matky na nezávislý život

a medzi chlapcami sa snažil vzbudiť záujem o povolanie kňaza.

Nová rehoľa

Domy zakladané Agostinom Roscellim sa neustále rozrastali a vyžadovali si už stály a skúsený personál na vedenie. Preto mu biskup navrhol založiť reholné spoločenstvo, ktoré by sa o toto dielo staralo. V roku 1876 tak vznikla Kongregácia sestier Nepoškvrenej.

V nasledujúcich rokoch založil Agostino Roscelli ešte ďalších pätnásť pracovísk pre osamelé dievčatá. Popritom statočne zápasil s chorobou, ktorá ho často zbavovala síl. Na konci života úplne stratil zrak. Zomrel 7. mája 1902 v meste Genoa.

Pápež Ján Pavol II. blahorečil Agostina Roscelliho v roku 1995 a svätorečil v roku 2001. Pri tejto príležitosti povedal: „Viera spôsobila, že bol vždy poslušný Cirkvi i jej učeniu. Z viery dokázal čerpať útechu vo chvíľach smútku, v ťažkých zápasoch i bolestných skúškach. Viera bola pre neho pevnou skalou, ktorej sa dokázal držať, aby nepodľahol znechuteniu. Stal sa majstrom duchovného života predovšetkým pre ním založenú kongregáciu sestier, ktoré videli, že dokázal zachovať pokoj aj v najdramatickejších situáciách. Svätý Agostino Roscelli vyzýva aj nás, aby sme vždy Bohu dôverovali a vhlbili sa do tajomstva jeho lásky.“

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podlejski: Sol' zeme a svetlo sveta 4, www.vatican.va

Foto: www.vatican.va

K R Í Ž O V K A

Otec Joseph Iannuzzi: „Väčšina svätých mala z pohľadu iných ľudí problematickú povahu. Mnohí mali ťažké vzťahy vo svojom okolí. Zväčša boli veľmi tvrdohlaví. Ale boli tvrdohlaví pre Boha. Chceli mu slúžiť na 100 %, s nerozdeleným srdcom. Pracovali na svojich čnosťach, no ich povaha zostala so všetkými nedostatkami. Svätosť je zdokonaľovaním čností, (dokončenie v tajničke).“

Pomôcky: EE, ib, Mikir, Lo, Elon, kiln	Pozorovateľ udalosti, ktorý svedčí	2. časť tajničky	Uhol zvislej roviny k poludniku	Rímska číslica 50	Spojka, uvádza podmienkovú vetu		Obtína, stína	Dopravujú po vode	Draslík (chemická značka)	Zámeno	Preletovanie, sťahovanie sa (vtákov)	
Oddychovala v noci						Zvuk srdca						Štát v južnej Amerike
Má 4 kolesá a ťahajú ho zvieratá				Premietajú tam filmy					1. časť tajničky			
				Naložil (vrstvu)					Mužské meno 11.4.			
Patriaci Eve					Roľník, dedičan							
					Skratka knihy sudcov							
Miesto obrátenia sv. Pavla							EČV cudzích zast. úradov			hektoVolt (značka)		
							Vitamín (tokoferol)			Vrch blízko Prievidze		
Ošomre, oľfrie								Otvory v stenách				
								Cítim sa tam doma				
Upravený zväzok kvetov							Rímska číslica 500		Národ, veľká skupina			
							Bór (chem. značka)		Najvyššie pohorie			
	Urobil blaženým, obšťastnil	3. časť tajničky	Energia (značka)		Značka veličiny času	Honosne						
			Lat. tamže (ibidem)			Člen starého mexického kmeňa						
Vyčistenie, očistenie								Kmeň v Indii (Assame)				
								Kosť v panve				
Hľúpo, zle, neodborne					Obrat, zvrät, premena					Eulerovo číslo (symb.)		Zrazu trhavo pohne
					Hlásokovanie písmena f					Dráha svetla či vlnenia		
Signál vybitia batérie (napr. vo váhach)			Spájkoval								Rímska číslica 1000	
			Meno podnikateľa								Pec, sušiareň po anglicky	
			Muska									
Rímsky pozdrav				Prístroj na sušenie vlasov				Plochy zarastené trávou				
				Súhlas				Kameňolom				
Praje					Zákusok, sladké pečívko							
					Spojka							
Posvätný obraz byzantského pôvodu						Časť vojenského oddielu				Lipany (skratka)		
						Začiatočník				Polomer (značka)		
Povraz, pletenec					Naschvál, úmyselne							

Tajnička z minulého čísla znie: „ja nepotrebujem Boha“.

Prípravila Mária Suríková

Farská kronika

od 2. decembra do 31. decembra 2024

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Anastázia Pišová, 68 r.

Ľubomír Hianik, 68 r.

Margita Slováková, 87 r.

Jozef Schnierer, 79 r.

Milan Dušička, 73 r.

Vladimír Dacúk, 73 r.

Emília Jančiová, 90 r.

Karol Papp, 70 r.

Pavel Arpáš, 67 r.

Ján Foltán, 39 r.

Eva Lukáčová, 73 r.

Nemenný zákon Bytia

Narodil sa preto

Aby sme žili

Nie umierali

Veronika Hoffmannová

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98

Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej

Periodicita: mesačná

Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671

Cena výtlačku: 0,70 €

ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898

e-mail: alozj.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová

Grafika: Beáta Voskárová

Redaktori:

Jozef Repko, Oto Dokoupil,

Jozef Durkot, Peter Valachovič,

Elena Cagáňová, Anna Gálová, Štefan

Kollár, Anežka Kútiková, Mária

Melicherčíková, Peter Pikulík, Mária

Pytlová, Mária Suríková, Eva Trepáčová

Kontakt:

tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk

e-mail: bartolomej@farapd.sk

adresa: Redakcia Bartolomej

Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:

str. 1 - Alojz Vlčko

str. 2, 35 - Mária Melicherčíková

str. 3, 36 - Peter Melicherčík

str. 34 - Mária Kvetová

Tlač: Patria I., spol. s r. o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo výberu

a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Polnočná sv. omša vo farskom Kostole sv. Bartolomeja, 24. decembra 2024

Polnočná sv. omša u piaristov, 24. decembra 2024

